

ADDITAMENTA
AD CORPORIS VOLUMEN II.

139 Leiriae (i. e. Collippone, cf. II p. 36), in castello in pariete ecclesiae.
Basis alta m. 0,85, lata 0,45.

	DIVO · ANTONINO	
	AVG · PIO · P & P	
	OPTIMO · AC · SANCTIS	
	SIMO · OMNIVM SAECU	
5	LORVM · PRINCIPI	
	Q · TALOTIVS · Q · F · QVIR · AL	
	LIVS · SILONIANVS · COL	
	LIPONENSIS · EVOC · EIVS	
	· HOR · VI · PRAETORIAE	
10	NOMINE · ORDINIS	
	COLLIPPONENSIVM	
	QVOD · DECVRIONEM	
	EVM · REMISSO · HONOR	
	RIO · ET · MVNERIBVS · ET	
12	ONERIBVS · R · P · FECERINT	
	DEDICATA · EX · D · D	
	XIII · K · OCTOBR · IMP · CAES	
	L · AVRELIO · VERO · AVG	
	III · M · VMIDIO · QVADRATO	
20	COS ·	p. C. 167
	II · VIR	
	Q · ALLIO · MAXIMO	
	C · SVLPICIO · SILONIANO	

Augustus Soromenho Olisiponensis, qui mecum communicavit, exempla duo accepit et ectypum.

V. 6 *Talotius* nomen vix recte se habet; fortasse fuit TARQVIVS, quod nomen in vicina Olisipone reperitur II, 252. V. 6. 7 Colliponis nomen apud Plinium 4 § 113 et in titulis adhuc notis (Grut. 1155, 7; II, 339. 353) duplici *p* littera scribitur ut Oripo Ostippo similia. Sed simplex etiam *p* non caret analogia, velut Olisiponis. Tamen propter v. 11 hic quoque duplex restituenda. V. 9 //HOR traditur. V. 19 VMIDIO traditur, errore item sine dubio descriptoris, non quadratarum. Litteras quae exciderunt in fine vv. 1. 4. 13. 15. 17 fractura fortasse lapidis supplevit Soromenho.

Divo Antonin[o] Aug(usto) Pio p(atri) patriae, optimo ac sanctissimo omnium saec[ul]orum principi Q. Ta[rqu]ius Q. f. Quir(ina) Allius Silonianus

*Collip[p]onensis, evoc(atus) eius [c]hor(tis) VI praetoriae, nomine ordinis Col-
lipponensium quod decurionem eum remisso honor[a]rio et muneribus et oneri-
bus r(ei) p(ublicae) fecerint[.]. Dedicata ex d(ecreto) d(ecurionum) XIII k(a-
lendas) Octobr(es) imp(eratore) Caes(are) L. Aurelio Vero Aug(usto) III M.
Um[m]idio Quadrato co(n)s(ulibus); II vir(is) Q. Allio Maximo C. Sulpicio
Siloniano.*

Ad titulum insignem recte aestimandum pauca addo. Primum notabile est, id quod Mommsenus statim observavit, diem, quo dedicata est basis cum statua, ut videtur, imperatoris, XIII kalendas Octobres natalem esse Pii ante sexennium tum defuncti; notus erat natalis ex vita Capitolini (c. 1), ex laterculo Philocaliano (I, 379) atque ex lege collegii Aesculapii et Hygiae urbani (Orell. 2417). Optimi et maximi principes imperatores inde a Traiano in titulis non raro dicuntur, sacratissimus princeps Domitianus primus dictus est; optimus ac sanctissimus omnium saeculorum princeps fortasse Pius primus. Postea similia interdum praedicantur de imperatoribus paene omnibus, veluti de divis fratribus (II, 1180. VII, 504), Commodo (Henzen 5486), Septimio Severo (Henzen 5493), Caracalla (Henzen 6722), imprimis vero saeculi secundi exeuntis tertiiue. Evocatos Augustorum non raro in titulis addere nomen Augusti eius qui evocaverit notum est; ceterum post ea, quae de evocatis conguessit Marquardt (*Handbuch* 3, 2 p. 296), nemo de iis quantum scio dedita opera egit. Honorarii vocabulum pro summa legitima, quo usus est Traianus in epistula ad Plinium 113 (olim 114), in titulis fortasse nondum comparuit, quanquam summa honoraria et similia reperiuntur in titulis id genus Africanis ab Ottone Hirschfeld collectis (*annali* 1866 p. 62 sqq.).

140 Cartimae (II p. 247) rep. m. Iunio a. 1871 in domo quadam privata (*calle del viento* n. 9); tabula marmorea longa m. 2 alta 0,70. Litterae eiusdem formae sunt atque in titulo II, 1958.

VALERIA · C · F · SITVLLINA
SACERDOS · PERPETVA · D · D · M · C · F
DE · SVA · PECVNIA · SOLO · SVO · Fecit
ET · EPVLO · DATO · DEDICAVIT ·

Berlanga misit a se descriptam; idem supplevit lacunam in fine v. 3.

Litterae singulares v. 2 vix aliter videntur posse suppleri quam *sacerdos perpetua d(ecreto) d(ecurionum) m(unicipii) C(artimitani) f(acta)*, ut proposuit Berlanga. Vix enim probabiliter statueretur quadratarium ordinem litterarum invertisse errore, scilicet pro D · D · M · F · C; municipium enim Cartimitanum fuisse inter ea, quae civitate Latina donata sunt a Vespasiano, probabile est, quanquam testimonio diserto nullo traditum. Eodem loco repertus est titulus hominis alicuius, qui dicitur *eques Romanus ex civitate Cartimitana primus factus* (II, 1955); atque sane faciendi vocabulum tam huc facit quam creandi.

141 In *Parades de Nava* oppido prope Pallantiam Arevacorum sito, in pago *Frechilla* dicto a. 1870 rep. est lamella aenea longa, dum integra erat,

m. 0,10, alta vix 0,06. Adsunt foramina quattuor clavis destinata, quibus lamella affigi potuit; duo praeterea foramina minora litteris versus quinti inserta postea videntur facta esse nescio qua causa.

	III · NON · MART ◉	d. 4 Mart.
	IMP · CAESARE · XIII · COS · ACCES LIC IR	a. u. c. 752
	NI · INTERCATIENSIS · TESSERAM	a. C. 2
	◉ HOSPITALEM · FECIT · CVM · CI	
5	VITATE · PALANTINA · SIB ◉ I	
	ET ◉ FILIIS · SVIS · POSTERISQVE ◉	
	ANENI · AMMEDI · PER · MAG	
	FIAISICVM · HOSPITIO · AMMI	
	◉ CAENECAENI	
10	◊	

A tergo inter duo foramina versus quinti signa haec scripta sunt

ϣ κ'

Descripseri ex ectypo et imagine delineata missis ab Aureliano Guerra et ab Eduardo Saavedra indeque edidi et explicui Hermae vol. V p. 371 sqq.

Lectio paene omnino certa est. V. 2 in fine IR et v. 9 I extra marginis lineam scriptae sunt. V. 5 ultimi vocabuli elementum tertium dimidium interiit; sed apparet B fuisse; deinde ante I finalem fortasse excidit elementum unum in foramine; ut fuerit SIBEL. V. 8 quod dedi initio non clare perspicitur in ectypo; FRAISICVM legit Guerra, FLAISICVM Saavedra; hoc verum puto. V. 9 ante foramen videtur nihil periisse. Vocabuli quod superest elementum quartum quamvis incuriose insculptum (Guerra enim sibi visus est N legere) tamen N simplex tantum esse ectypum clare docet. V. 10 vestigia incerta supersunt; fortasse omnino nihil ibi scriptum erat.

IV non(as) Mart(ias) | imperatore Caesare XIII co(n)s(ule), Acces Licir|ni Intercatiensis tesseram | hospitalem fecit cum civitate Palantina sib[e]i et filiis suis posterisque. Aneni Ammedi per mag(istratum) Flaisicum hospitio Ammi Caenecaeni

Accedit tessera haec ad repertas adhuc in Hispania quinque (II, 1343 a. p. C. 5; 3695 a. p. C. 6; 2633 annorum 27 et 152; 2958 a. 57; 2960 a. 185; cf. praeterea Orell. 956 et II, 2210. 2211), inter quas antiquissima est; extra Hispaniam una tantum (si exceperis symbolum Fundanum II, 532) ex numero adhuc notarum vetustate eam superat (cf. Gazzera in commentat. acad. Taurin. class. philol. vol. 35, 1831 p. 1 sqq. et Ed. Philippi mus. Rhen. 8, 1853 p. 498 sqq.). In universum de hospitii iure egit Mommsenus (röm. Forschungen 1 p. 341 sqq.).

Nomina barbara haec maximam partem aliunde nondum innotuerunt Cum Acces comparari possunt non satis certa eiusdem fere regionis Aefes (II, 5085) Orises (2540) Sipipes (2420), cum Licirni patella Tarraconensis inscripta, ut videtur, Logirni (II, 4970, 268). Flaisicum sine dubio gentis vel gentilitatis nomen est fortasse genetivo pluralis positum (cf. Acecicum II, 865 Awancum 2827 Calnicum 2825 Canbaricum 3074 *Coronicum 2475 Dagencium 3082 Tritalicum 5077). Aneni igitur Ammedi (filii puto; quod vocabulum in regione illa solet omitti) nomen eius putandum est qui inter

Accem et Palantinos egit per magistratum illum hospitio, i. e. domi, Ammi (Ammius redit II, 2675. 2676. 3172) filii Caenecaeni (cf. *Abienus Madicens Maigenus Reitugenus* nomina Hispana). Intercatia sine dubio Vaccaeorum oppidum est (II, 2786. 4233), non castellum Orniacorum Asturum (II p. 374), cuius populi etiam Pallantia (ita plerumque scribitur *l* duplici; cf. II p. 377) fuit.

142 Ara reperta en el termino de Jelsa (Celsa, cf. II p. 409).

PR O · SAL V
E · ET · RED I TV
AB V RI cres
Ce NT IS · LV r
5 /LORVS · OBA
NAE · V · S · L · M

Guerra misit ab amicis secum communicatam. V. 3. 4 ABVRI//k/// | CPNTIS
LVB, 5 ELORVS traduntur.

Pro salute et reditu Aburi [Cres]c[e]ntis Lu[r(ius)]? F]lorus Obanae v. s. l. m.

Nomen gentile dedicantis certo restitui nequit; fuit fortasse item *Abur(ius)*. Patriam certe Aburii Crescentis non puto indicari; nam talia solent omnibus litteris scribi.

143 Tarracone, reperta a. 1869.

D · M
M · AVREL · VICTO
RINO · M · F ♂ IVLIA · E
MONA · PATRIA · EVO
5 Q · VIXIT · ANN · XXXIIII
M · VI · D · XVIII · STIP · XV
AVREL · MARCELINVS
FRATER · ET AVRELIA
SABINA · HERED ♂ FE
10 CERVNT ♂ H · S · E
SIT · TIBI · TERRA
LEVIS
ascia

Saavedra misit depictam a Bonaventura Hernandez. Quanquam fides eius qui descripsit non magna est, tamen titulus sine dubio genuinus.

V. 7 MARCELINVS traditur; sed is qui descripsit antea ipse L duplicem dederat.

144 Barcinone rep. a. 1871 en la casa del Arcediano. Lapis longus est m. 0,70, altus 0,35; qualis formae lapides sepulcrales in regione illa sollemnes sunt. Litterae sunt optimae saeculi secundi.

L · CAECILIO · L · L · CRESCenti
IIII VIR · AVG
CAECILIA · L · L · PIERIS · Viro
ET · SIBI · H · M · H · N } s.

Descripsi ex ectypo.

P. Fidelis Fita edidit in ephemeridibus *el diario de Barcelona* d. 12 April. a. 1871, atque per Guerram ectypum mihi misit. Supplementa idem praeiuit. Caeciliorum gens non infrequens est in titulis Barcinonensibus; Crescentem hunc libertum esse posse L. Caecilii Optati, cuius in rem publicam beneficia titulus II, 4514 enumerat, Fita observavit.

145 Emporiis (*Ampurias*, cf. II p. 615) reperta a. 1871, servata in museo Gerundensi.

I · O · M
 VEXILLA TO
 REG · VII · G · F
 SVB · CVRA
 5 i VNI VICTO
 RIS · C LEG · EI
 VS D · OB · NA
 TALEM · AQVILAE

P. Fidelis Fita misit Guerrae, is mihi. Supplementa praeiverunt amici Hispani. Hoc primum titulo discimus Emporiis vexillationem legionis septimae per aliquod tempus certe (videlicet saeculo secundo tertio) in castris fuisse. Natales signorum non raro celebrari notum est (cf. II, 2553. 2556).

146 Emporiis, una repertae a. 1871; servantur in museo Gerundensi. Erant tabellae marmoreae non magnae; *b* circulo vel serto inclusa.

<p><i>a</i> -. <i>co</i> R N E L I O ... AL · VOLTE O · EXTESTA <i>men</i> TO · Q · FRV 5 MATRIS</p>	<p><i>b</i> Q · D C I L O <i>n i</i> C O R N <i>elia</i> P R I M A EXS · ESTA <i>mento</i> 5 FAC <i>cur.</i></p>
--	---

P. Fidelis Fita ectypa misit Guerrae, is mihi.

a 2 AL., non AE ectypum clare monstrat; punctum in lineam fortuitam crevit. Unde necessario cogitandum est de tribu Galeria; quanquam cuinam tribui adscripti fuerint Emporitani ignoramus.

Supplementa certa adscripsi; *a* fortasse ita legi potest tota [C. Co]rnelio [G]al(eria) Volte[ian]o ex testa[men]to Q(usoniae) Fru[gi] matris. Fita de patria defuncti Volaterris cogitavit, per se non male (nam cognomen in titulo saeculi, ut formae litterarum docent, primi potest deesse); sed formae quae est Volt[erranus] exempla mihi certe non suppetunt. Idem Fita v. 4 Q. Fru[toniae] supplevit; sed Quartae praenomen nimis vetustum est.

AEM. HÜBNER.